

**Сумська міська централізована бібліотечна система
Сумська міська центральна бібліотека ім. Т. Шевченка
Відділ довідково-інформаційної роботи**

Краєзнавча біобібліографічна пам'ятка

Випуск 1

Суми, 2022

Література рідного краю: краєзнавча біобібліографічна пам'ятка. Вип. 1 / Сумська міська центральна бібліотека ім. Т. Г. Шевченка ; відділ довідково-інформаційної роботи ; уклад. О. Халєєва. — Суми, 2022. — 40 с.

Перший випуск краєзнавчої біобібліографічної пам'ятки «Література рідного краю» присвячений письменникам-ювілярам 2022 року: В. Морданю (до 85-річчя), О. Педашу (до 70-річчя), О. Ющенку (до 105-річчя), М. Шевченку (до 75-річчя), К. Квітчастій (до 85-річчя), М. Пруднику (до 70-річчя) — і познайомить із біографією та творчістю цих письменників.

Пам'ятка розрахована на широке коло читачів.

Відповідальна за випуск: директор СМЦБС Ю. А. Заговора

Редактори: гол. методист С. А. Мамай
зав. бібліограф. відділом Л. Клімачова

Матеріал підготували: О. Халєєва

Наша адреса:

40030, м. Суми,

вул. Кооперативна, 6

Центральна міська бібліотека ім. Т. Г. Шевченка

тел. 22-63-32

Е-mail: lib@library.sumy.ua

<https://libsumy.com/>

працюємо: з 9-00 до 20-00

вихідний: п'ятниця

Володимир Мордань (15.01.1937 – 05.02.2017)

*... поезія його земна, чиста, щира.
Вона про людей і для людей.*

Володимир Мордань по праву належить до когорти поетів-шестидесятників. В українську літературу входив разом з Василем Симоненком, Борисом Олійником, Іваном Драчем та іншими. Його непересічний талант запримітив Володимир Сосюра, який дав молодому поету рекомендацію для вступу до Спілки письменників України. Зараз можна з впевненістю сказати, що Володимир Мордань з честю виправдав усі надії і сподівання класика української літератури, видавши 18 поетичних збірок для дорослих та дітей. І кожна з них ясніє самобутністю й широтою тематичного діапазону.

Володимир Григорович Мордань народився 15 січня 1937 року в с. Новосільське Лебединського району на Сумщині. Від нього рукою подати до дикого степу — нині державного заповідника

«Михайлівська цілина», який здавна вабить до себе поетів, художників.[...]

Про цю перлину незайманого лучного степу України майбутній поет чув багато легенд, історій від своїх батьків

Григорія Йосиповича та Пелагеї Дмитрівни. Звідси він вирушав у широкий світ:

Прадавній степ! Ти не минуле.

- ✓ *Нагороджений Почесною грамотою Верховної Ради України (2005), медалями та значком «Відмінник преси».*
- ✓ *Лауреат літературної премії імені Олександра Олеся (2003).*
- ✓ *Член Національної спілки письменників України (1966)*

*Ти єсть такий, як і колись.
На буйних грудях не заснули,
А дивно так переплелись
Епохи, трави і звірята,
Легенди давні, наша суть.
Ти — наче книга розпочата,
Яку не скінчити, мабуть,
Тут народився, тут зростав я,
Але пізнати ніяк не міг
Твоє веселе різнотрав'я,
Твій непорушний переліг...*

У 1952 році Володимир закінчив сім класів Василівської середньої школи і вступив до Лебединського педагогічного училища. А згодом у 1961 році закінчив з відзнакою Ніжинський педагогічний інститут ім. М. В. Гоголя.

Перші свої поезії опублікував на сторінках Лебединської районної газети. Його літературним наставником був визначний український письменник, лауреат Державної премії ім. Т. Шевченка Кость Гордієнко. [...]

Працював у Києві: спочатку в редакціях газети «Радянська освіта» та журналів «Україна» й «Ранок», а потім — старшим редактором видавництва «Музична країна».

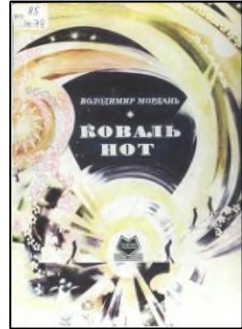
З 1958 року поезії Морданя друкуються в республіканській і всесоюзній періодиці. У 1962 році побачила світ його книга-ластівка «Задесення моє», з виходом якої радо привітали талановитого поета М. Рильський, О. Ющенко та інші. Відтоді окремими виданнями вийшли збірки «Ритми» (1965), «Листопад» (1967), «День» (1968), «Дерев зелені біоструми» (1972), «Лебедин» (1976), «Верес» (1983), «Калиновий вогонь» (1984), вокальні твори українських композиторів на вірші поета, камерні кантати «Тріюлети» (музика О. Костіна, 1986), «Сміється джерело» (музика Я. Верещагіна, 1988), «На рушнику зорі» (1987) та інші.

Володимир Мордань — поет цікавий, самобутній. Упродовж усього свого творчого шляху прагне говорити про пережите й відчуте в цьому неоднозначному світі з позицій правди і честі. В його віршах не лише тонке відчуття мови свого народу, слова. У них свіжі, оригінальні художні образи, своя власна ритміка, свої засоби віршування. Поезія його земна, чиста, щира. Вона про людей і для людей. Тож недарма чимало віршів Володимира Морданя покладено на музику. [...]

Пише Володимир Мордань і для дітей.

Він — автор книг «Сонячний ранок» (1966), «Де весняночки кують», «Коваль нот» (1971), «Літо починається» (1973), «Гей, сурмаче» (1987, збірка вокальних творів), «Кругла казочка» (1991). У його віршах і казках багато глибоких спостережень, вигадок і фантазії. Відчувається, що автор добре знає дитячу психологію, ніжно й тонко відчуває природу, хоче бачити своїх маленьких героїв

— хлопчиків і дівчаток — слухняними, працелюбними. Чимало ліричних поезій Володимир Мордань присвятив калиновій Сумщині, оспівав її чарівну красу природи. Рідні місця усе життя хвилюють поета, куди він щороку приїздив під час відпусток:

*Весна в малиновій косинці
Мене покличе за село
І принесе, немов гостинці.
Діброви шум і нив тепло.
Барвінком встелиться хрещатим,
Світанком вклониться до ніг,
Щоб не забув крізь роки й дати
Кленовий батьківський поріг.*

Окремі вірші Володимира Морданя перекладено на російську, білоруську, молдавську, татарську, туркменську, португальську та інші мови.

*Віктор Скакун, літературознавець,
член Національної спілки письменників України.*

5 лютого 2017 року перестало битися серце поета...
Похований у м. Лебедин на Сумщині.

Рекомендовані джерела

Твори

Мордань В. Г. Верес : поезії / В. Мордань. — К. : Рад. письменник, 1983. — 79 с.

Мордань В. Г. Лебедин : поезії / В. Мордань. — К. : «Молодь», 1976. — 88 с.

Мордань В. Г. Літо починається : вірші для дошк. віку / В. Мордань. — К. : Веселка, 1973. — 16 с. : іл.

Мордань В. Г. На рушнику зорі : поезії / В. Мордань. — К. : Дніпро, 1987. — 156 с.

Мордань В. Осінні жовті письмена : вибрані поезії / В. Мордань. — К. : Віпол, 1997. — 287 с.

Мордань В. Райдуги підкова : лірика / В. Мордань. — К. : Фенікс, 2006. — 96 с.

Мордань В. Тріолети : поезії / В. Мордань. — К. : Дніпро, 2003. — 112 с.

Мордань В. Тріолети : уривки / В. Мордань // Слобожанщина. Альманах літераторів Сумщини. Вип. 12. — Суми : ВВП «Мрія-1» ТОВ, 2007. — С. 60-62.

Про нього

Близнюк А. М. Ветерани літоб'єднання // Друзі по перу Володимира П'янкова / А. М. Близнюк, М. В. Вороненко. — Суми : Корпункт, 2015. — С. 18-24.

Всеукраїнська премія ім. Олександра Олеся за кращу збірку лірики : ГО "Сумське земляцтво в місті Києві", засновник премії імені О. Олеся, оголошує конкурс на кращу збірку лірики // Сумщина. — 2010. — № 100-101 (3 верес.). — С. 3.

Лауреатом премії ім. О. Олеся став поет-лірик В. Мордань.

Рудаков М. І. Осінні письмена поета // Автографи майстрів / М. І. Рудаков. — К. : Укр. хата, 2005. — С. 59-60 : іл.

Скакун В. Високі обрії поета / В. Скакун // Новина. — 1997. — 17 січ. — С. 2.

Скакун В. Правда вузлуватість слова : до 60-річчя від дня народження В. Г. Морданя / В. Скакун // Сумський календар'97. — Суми : Видавництво мистецького центру «Собор», 1996. — С. 19.

Електронні ресурси

Мордань В. Запитальник. Орли [Електронний ресурс] : вірші // Кава з перцем: Альманах київських сатириків і гумористів. — Текст. дані. — Режим доступу: https://http://humour.ukrlife.org/kawa_mordan.htm (дата звернення: 21.12.2021). — Назва з екрана.

Мордань В. Серпень нині такий веселий (літо) [Електронний ресурс] : поезія // Українська літературна газета. — Текст. дані. — 2020. — 3 серп. — Режим доступу: <https://litgazeta.com.ua/poetry/volodymyr-mordan-serpen-nyni-takyj-veselyj-lito/> (дата звернення: 21.12.2021). — Назва з екрана.

Володимир Мордань [Електронний ресурс] // Українські пісні. — Текст. дані. — Режим доступу: <https://www.pisni.org.ua/persons/2715.html>. (дата звернення: 21.12.2021). — Назва з екрана.

Мордань Володимир Григорович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія. — Текст. дані. — Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%BE%D1%80%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D1%8C_%D0%92%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D1%80_%D0%93%D1%80%D0%B8%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87 (дата звернення: 21.12.2021). — Назва з екрана. — Дата останньої правки: 08.11.2021.

Мордань Володимир Григорович [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України. — Текст. дані. — Режим доступу: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=69256 (дата звернення: 21.12.2021). — Назва з екрана.

Олександр Педяш (29.03.1952 – 18.11.2006)

Не всякий, хто пише вірші, — поет. Олександр Педяш — поет, тому що світ навколишній — піднебесно-божественний — він вбирає не очима, якими наділені люди, і звірі, і птахи, а серцем трепетним, якому тремтіли і тихі шерехи трав, і довгі шуміння

дощів і ледь чутні удари крапель роси, що розсипалися на пружних листочках. І, звичайно ж, в його серці билися і серця інших людей, які веселились і плакали, любили і страждали, але не могли про це сказати словами. Бо Словом — неповторним, єдинонародженим небо обдаровує тільки поетів. І дар той — щасливий і жорстокий, бо за нього треба розплачуватись. Часто життям. [...]

Сашко (так ми, його друзі — письменники, поети називали його) загинув трагічно, безглуздо [18 листопада 2006 р. — *упоряд.*].

Не будемо смерть поета пояснювати примітивним, повсякденним побутовізмом. Згадаймо ще раз [...] Ліну Костенко: «В безсмерті холодно. І холодно в житті. О Боже мій! Де дітися поету?».

- ✓ *Лауреат обласної літературної премії ім. П. Рудя (1981 р.)*
- ✓ *Член Національної спілки письменників України (1996).*

Народився Олександр Педяш [29 березня 1952 р. — *упоряд.*] в місті Пирятин на Полтавщині. Батьки переїхали до Путивля [1958 р. — *упоряд.*]. Потім Суми. Закінчив філфак педінституту [1973 р. — *упоряд.*]. Працював учителем і директором сільської школи (с. Сад Сумського району), з 1979 по 1985 рік — редактором, завідуючим відділом телебачення обласного телерадіокомітету. Доля знову повернула його в

Путивль. Був кореспондентом і відповідальним секретарем районної газети. То була робота для хліба щоденного. А ночами виходив на двобій з чистим аркушем паперу. Серце ніби вистрибувало з грудей і ставило свої болючі автографи на тому папері — протягом усього стрімкого життя.

Перша книжка «Спадщина» виходить у столичному видавництві «Молодь» 1985 року. І зразу ж відчуття — у літературу прийшов не черговий автор чергової збірки (що для літпроцесу — норма), а — поет. Своєрідний, глибокий, який не продукує вірші, а виболює кожен з них.

Усе, що мовчазним здається:

Трава, дерева, небо, сніг, —

Тієї ж миті озоветься

Лиш серцем доторкнись до них.

Господи, думаю я, скільки ще свіжих, як барвистий вітерець, пісень, дихало б у скроню талановитого Сашка, якби він жив. У його віршах зупинені ті миті, які стугоніли в його серці і тривожними ритмами залишилися на папері.

Я працював з ним на телебаченні. Журналіст він був хороший, виходив у прямі ефіри, і поет, який тріпотів у його серці, нерідко проявлявся нервовим тиком на обличчі. Перед ефіром аж надто багато кури́в. Він часто бував у мене дома, я у нього. Сашко мав праслов'янську розпахнуту душу. Це притягувало його до людей, а людей до нього.

Коли я перечитую його вірші, я чую його із скептичними іскринками голос, бачу щирий, інколи насторожений погляд, який мовчки запитує, чи добре написано. «Добре, талановито», — кажу я йому із сьогодення, коли Сашка нема.

До того вузького містка без поручнів, який став останнім над прірвою його життя, Олександр Педаш написав чимало знакового: цикл «Фрески» з давноминулої історії Київської Русі, поему «Путивль», «Вільнюську баладу», цикл «Невмирущі герої» — тут і «Загадка Івана Сірка», і «Триста героїв», які полягли під Берестечком:

«Нескорені й мужні, у небі України розтали

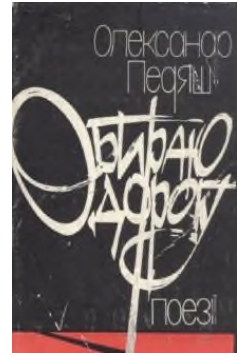
Всі триста героїв — єдина козацька душа!».

Крім того, вийшла його книжка «Обираю дорогу» (1990 р.) і кілька збірок поезій у співавторстві зі своїм земляком — поетом Анатолієм Луговським.

Олександр став лауреатом обласної літературної премії ім. Пилипа Рудя [1981 р. — *упоряд.*]. 1996 року О. Педяша прийняли до Національної спілки письменників України.

Власне, для мене це вторинне. Головне, що Олександр Педяш був і залишається поетом, якого хочеться читати і перечитувати.

Світлій його пам'яті я присвятив вірш «Поети довго не живуть». Композитор Сергій Коноз поклав його на музику. Вийшла хороша пісня.

Пам'яті Олександра Педяша

*Поети довго не живуть
І помирають од любові.
Серця, як вірші свої, рвуть,
Щоб залишитися у Слові.
А Слово для поета — Бог,
Дитя його єдинокорне.
Не убивай поета словом, бо
Дітей він більше не народить.
Поети не живуть до ста,
Відведено їм мало весен...
Не розпинай поета, як Христа,
Поет із мертвих не воскресне.
Поети душі не продають,
Не звабиш їх і срібняками...
І за любов поети п'ють
Лише святковими чарками...
Поети довго не живуть,
Бо помирають од любові.
Серця, як вірші свої, рвуть,
Щоб залишитися у Слові.*

***Царик Ю. Щоб залишатися у слові // Сумщина.
2012. № 37 (3 квіт.). С. 3.***

Рекомендовані джерела

Твори

Педяш О. Д. Обираю дорогу : поезії / О. Д. Педяш. — Х. : Прапор, 1990. — 70 с.

Педяш О. Д. Спадщина : поезії / О. Д. Педяш. — К. : Молодь, 1985. — 64 с.

Педяш О. Монолог чистого аркуша : вірші / О. Педяш // Диптих / А. Луговський, О. Педяш. — Суми : ВВП «Мрія-1» ТОВ, 2005. — С. 33-64.

Педяш О. Яблуневий серпень : вірші / О. Педяш // Передчуття / А. Луговський, О. Педяш. — Суми : ВВП «Мрія-1» ЛТД, 1999. — С. 27-51.

Педяш О. Перша відлига. Путивль : вірші / О. Педяш // Слобожанщина : альманах літераторів Сумщини. — Суми : МКВВП «Мрія», 1992. — С. 75-80.

Педяш О. Пташиний базар. Непридуманий епіграф. Пісня : вірші / О. Педяш // Слобожанщина : альманах літераторів Сумщини. Вип. 2. — Суми : ВВП «Мрія» ЛТД, 1993. — С. 51-54.

Педяш О. Путивль : вірш / О. Педяш // Слобожанщина : альманах літераторів Сумщини. Вип. 3. — Суми : Мрія-1, ЛТД, 1997. — С. 16.

Педяш О. Роздуми на місці зруйнованого храму. На Чернігівському Валю. Гусярик : вірші / О. Педяш // Слобожанщина : альманах літераторів Сумщини. Вип. 4. — Суми : ВВП «Мрія» ЛТД, 1999. — С. 47-50.

Педяш О. Отпуск в Путивле. Мечта. Домой : вірші / О. Педяш // Слобожанщина : альманах літераторів Сумщини. Вип. 10. — Суми : Мрія-1 ЛТД, 2005. — С. 54-55.

Педяш О. Що ж, відгоріли, відбенкетували. Поет і весна. Місто. Яблука : вірші / О. Педяш // Слобожанщина : альманах літераторів Сумщини. Вип. 17. — Суми : ВВП «Мрія-1» ТОВ, 2012. — С. 133-136.

Педяш О. Давня бувальщина : вірш / О. Педяш // Слобожанщина : альманах літераторів Сумщини. Вип. 18. — Суми : ВВП «Мрія-1» ЛТД, 2014. — С. 211.

Педяш О. [Вірші] / О. Педяш // Слобожанщина. Письменники Сумщини : хрестоматія. Вип. 20. — Суми : ВВП «Мрія-1», 2016. — С. 313-321.

Педяш О. Ми і вони : вірш // Орфей-2009 : альманах молодих літераторів Сумщини. — Суми : МакДен, 2009. — С. 68-69.

Педяш О. Пам'яті Миколи Данька : вірш / О. Педяш // Сумщина. — 2004. — № 140(8 груд.). — С. 6.

Педяш О. «Вируй же, повинь!» : вірші / О. Педяш // Сумщина. — 2012. — № 37 (3 квіт.). — С. 3.

Про нього

Голубченко В. Ю. Педяш Олександр Дмитрович // Освіта Сумщини в іменах : педагогічний довідник / В. Ю. Голубченко. — Суми : Унів. книга, 2012. — С. 289. : іл.

Гризун А. Світлий ліро-епос / А. Гризун // Червоний промінь. — 1990. — 8 верес. — С. 12.

Гризун А. Спадщина / А. Гризун // Ленінська правда. — 1985. — 29 берез. — С. 12.

Лепешкин А. Писательского полку прибыло : [А. Д. Педяша прийняли в Союз писателей Украины] / А. Лепешкин // Уик-енд. — 1996. — № 48. — С. 4.

Мотиви отчого краю : [О. Педяшу присуджено обласну премію ім. П. Рудя] // Ленінська правда. — 1981. — 1 лип. — С. 3.

Садівничий В. «Обираю дорогу» / В. Садівничий // Ленінська правда. — 1990. — 28 серп. — С. 4.

Хвостенко Г. Рядки, озвучені серцем / Г. Хвостенко // Червоний промінь. — 1985. — 16 квіт. — С. 4.

Царик Ю. Діти війни. До речі, про безсмертя. І усміхаюсь сам собі. Я думав — любов минає. Пам'яті Олександра Педяша : тексти до пісень / Ю. Царик // Сумщина. — 2009. — 12 черв. (№ 62-63). — С. 5.

Царик Ю. Щоб залишитися у Слові... : 29 березня Олександрю Педяшу виповнилося б 60 / Ю. Царик // Сумщина. — 2012. — № 37 (3 квіт.). — С. 3.

Електронні ресурси

Педяш Олександр Дмитрович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія. — Текст. дані. — Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%B5%D0%B4%D1%8F%D1%88_%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80_%D0%94%D0%BC%D0%B8%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87 (дата звернення: 23.12.2021). — Назва з екрана. — Дата останньої правки: 18.07.2019.

Поєтова вічність — у слові! [Електронний ресурс] // Livejournal : сайт. — Текст. дані. — 2014. — 14 груд. — Режим

доступу : <https://sunny-426.livejournal.com/2296.html> (дата звернення: 23.12.2021). — Назва з екрана.

Поляков А. Друзья, вспомним поэта Александра Педяша! [Електронний ресурс] / А. Поляков // Всі Суми : сайт. — Текст. дані. — 2012. — 30 берез. — Режим доступу : <http://www.vsiumy.com/clubs/12537/notes/druzya-vspomnim-poeta-aleksandra> (дата звернення: 23.12.2021). — Назва з екрана.

Олекса Ющенко **(2.08.1917 – 27.12.2008)**

Ющенко Олекса Якович народився 2 серпня 1917 року в селі Хоружівці (тепер Недригайлівського району Сумської обл.) в селянській родині. Після закінчення школи навчався в Роменському сільсько-господарському технікумі, а потім у Ніжинському педінституті. Працював у чернігівській газеті «Молодий комунар» і керував літературним об'єднанням Чернігівщини.

У роки Великої Вітчизняної війни кілька місяців служив у Чернігівському винищувальному батальйоні, який був розформований перед зайняттям Чернігова фашистами; за станом здоров'я не був призваний до радянської армії.

Три роки працював на радіостанції України імені Шевченка завідуючим відділом партизанського руху, а також редактором матеріалів для Середньої Азії, Уралу та Поволжя. Бував у

- ✓ *Член Національної спілки письменників України (1944)*
- ✓ *Лауреат літературних премій:*
 - ім. Павла Тичини*
 - ім. М. Хвильового*
 - Чернігівська обласна премія*
 - ім. М. Коцюбинського*
 - ім. П. Артеменка*
 - ім. О. Олеся*
- ✓ *Заслужений діяч мистецтв України*

військових частинах, збираючи матеріали для радіопересилань. Написав «Пісню полонянки», яка була прийнята партизанськими раціями, часто передавалась по радіо. На її слова було створено кілька музичних варіантів невідомими авторами. Її виконували і ковпаківці, і федоровці, а також наші бійці біля Одера. Максим Рильський, отримавши такі відомості в Інституті фольклору та етнографії, яким керував, в передмові до «Вибраного» писав: «Якщо поет знаходить собі такого композитора, як народ, то він може з цілковитим правом вважати себе щасливим».

Перша збірка віршів «До рідної землі» вийшла у 1945 році.

За багатолітнє творче життя побачили світ більше сорока книг поезії, прози, чотири збірки пісень. Серед поетичних збірок: «Моя весна», «Люди і квіти», «Материне сонце», «Шевченко йде по світу», «Вірій», «Сповідь», «Тиша в росянім вінку», «Висока хвиля», «Барвінкова сивина», «Серце матері»; поеми: «Будуть пташки прилітати», «Шевченко на ярмарку в Ромні», «Так починалось життя», «Місячна соната» і «Роменська мати»; книжка «Гомери України» — про кобзарів; книжки поезії та прози «Зоря Миколи Хвильового», «Хоружівка — село моє», прозові книги «Безсмертники» (три томи), «В пам'яті моїй» (п'ять); збірки гумору «Дружнім пером», «З моєї історії літератури». Вийшло також сім збірників віршів для дітей.

У співавторстві з сином, членом Національної спілки журналістів, упорядкував книгу «Поїзди гудуть над Ірпінню» — про будинок творчості письменників у Ірпені, котра побачила світ до 70-річчя письменницького притулку.

В перекладі вийшло шість збірок російською, а також білоруською та чуваською мовами. В оригіналі друквані в Канаді, США.

Заслужений діяч мистецтв України, заслужений працівник культури Білорусі та Чувашії. Нагороджений орденами «За заслуги», «За мужність», багатьма медалями, серед них «Партизану Вітчизняної війни» II ступеня.

Про книги О. Ющенка в пресі писали Максим Рильський, Михайло Стельмах, Ігор Муратов, Леонід Вишеславський, Євген Шабліовський, Михайло Логвиненко, Федір Лавров, Володимир Качкан, В'ячеслав Рагойша (Білорусь), Петро Погребняк, Олександр Галич, Кость Волинський та ін.

Лауреат премії ім. П. Тичини «Чуття єдиної родини» (1983).

У багатьох його творах говориться про рідний край — Сумщину.

О. Ющенко — член Спілки письменників України з 1944 р.

Помер 27 грудня 2008 року.

*Літературна діяльність. [Електронний ресурс] —
Режим доступу*

<https://www.agrocollege.sumy.ua/repozit?download=30%3Aprlitsumy>

Рекомендовані джерела

Твори

Ющенко О. Вибране : поезії / О. Ющенко. — К. : Дніпро, 1987. — 406 с. : портр.

Ющенко О. Бандуристи — орли сизі... / О. Ющенко. — К. : Просвіта, 2007. — 184 с. : іл.

Ющенко О. Краплини життя : нариси, рецензії, оповідання, вірші / О. Ющенко. — К. : Азимут-Україна, 2004. — 368 с.

Ющенко О. Я. А в душі — весна... : поезії / О. Я. Ющенко. — К. : Альтерпрес, 2006. — 232 с. : портр., іл.

Ющенко О. Я. В пам'яті моїй : нариси, етюди, есе, спогади. Кн. 3 / О. Я. Ющенко. — К. : Факт, 1998. — 496 с.

Ющенко О. Я. В пам'яті моїй : (Кода) / О. Я. Ющенко. — К. : Вид-во ім. О. Теліги, 2004. — 480 с.

Ющенко О. Я. В пам'яті моїй. Кн. 2 : нариси, етюди, спогади, есе / О. Я. Ющенко. — К. : Укр. письменник, 1996. — 453 с.

Ющенко О. Я. Гомери України : з мого літопису / О. Я. Ющенко. — К. : Вир, 1997. — 160 с.

Ющенко О. Я. Після осені й зими : поезії / О. Я. Ющенко. — К. : Б. в., 2002. — 368 с. : портр.

Ющенко О. Я. Побачення з красою : ліричний літопис / О. Я. Ющенко. — К. : Факт, 1999. — 275 с.

Ющенко О. Я. Постскрипtum до книг "В пам'яті моїй" / О. Я. Ющенко. — К. : Вид-во ім. О. Теліги, 2007. — 768 с.

Ющенко О. Я. Стежка до людських сердець (з мого літопису) : поезії / О. Я. Ющенко. — К. : Факт, 1998. — 268 с.

Ющенко О. Я. Уклоняюсь вам : поезії / О. Я. Ющенко. — К. : Фенікс, 2006. — 304 с.

Ющенко О. Я. Хоружівка — село моє / О. Я. Ющенко. — К. : Арфа, 1997. — 542 с.

Про нього

Мокренко А. Заземлена високість патріарха (пам'яті поета і просто — людини) / А. Мокренко // Сумщина. — 2009. — № 3 (14 січ.). — С. 4.

Народний артист, професор А. Мокренко про життєвий і творчий шлях патріарха української літератури, поета Олексі Ющенка. Є фото.

Мошик М. Пам'яті побратима-земляка, дослідника козацтва : на дев'яносто другому році життя відійшов у вічність поет, патріарх української пісенності Олекса Ющенко / М. Мошик // Суми і сумчани. — 2009. — № 3 (16 січ.). — С. 11.

Саєнко В. Співець Посульської землі / В. Саєнко // Ярмарок. — 2017. — № 33 (17 серп.). — С. 3.

Вшанування 100-річчя з дня народження Олексі Яковича Ющенка — поета, письменника, перу якого належить 78 книг, засл. діяча мистецтв України, лауреата багатьох літ. премій.

Ярмоленко Т. Сто років Олексі Ющенку / Т. Ярмоленко // Сумщина. — 2017. — № 31 (3 серп.). — С. 12.

Життєвий та творчий шлях поета.

Електронні ресурси

Музей-садиба Олексі Яковича Ющенка в селі Хоружівка [Електронний ресурс] // Facebook. Музей-садиба Олексі Яковича Ющенка в селі Хоружівка — Текст. і граф. дані. — Режим доступу: <https://www.facebook.com/oleksayushchenko/photos> (дата звернення: 08.02.2022). — Назва з екрана.

Олекса Ющенко [Електронний ресурс] // Українські пісні. — Текст. дані. — Режим доступу: <https://www.pisni.org.ua/persons/905.html> (дата звернення: 08.02.2022). — Назва з екрана.

«Радуюсь кожному дню». Поет-пісняр **Олекса Ющенко** [Електронний ресурс] : до 100-річчя від дня народження : віртуальна виставка / Наукова бібліотека СумДПУ ім. А. С. Макаренка. // Calameo. — Текст. і граф. дані. — 2017. — Режим доступу : <https://ru.calameo.com/read/0034699486d02d7f4ae54> (дата звернення: 07.02.2022). — Назва з екрана.

У **Хоружівці встановили погруддя Олексі Ющенку** [Електронний ресурс] // Недригайлівська громада : сайт. — Текст. і граф. дані. — 2019. — 3 серп. — Режим доступу: <https://nedrygaylivska-gromada.gov.ua/> (дата звернення: 08.02.2022). — Назва з екрана.

Ющенко Олекса Якович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія. — Текст. дані. — Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%AE%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B0_%D0%AF%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87 (дата звернення: 08.02.2022). — Назва з екрана. — Дата останньої правки: 03.11.2021.

Михайло Шевченко (нар. 19.08.1947)

На Великого Спаса, коли «на костурах крокував післявоєнний голодний час», у селі Обтовому [що на Кролевеччині — *упоряд.*] 19 серпня 1947 року в багатодітній родині Шевченків спалахнула зірочка майбутнього поета Михайла Васильовича Шевченка. [...]

У родині, де крім Михайлика зростали брат і дві сестри, добре розуміли, як тяжко дістається хліб, знали, що таке лихо і радість. З ранніх літ у кожного з дітей батьки виховували спрагу до праці, а звідси — й життєву

стійкість, привчали вдумливо ставитися до кожного слова, до коректності, стриманості, зваженості у висловлюваннях, виховували пошану до думки іншої людини, розвивали виразність, ясність і точність мовлення.

Глибоко поважали в селі батька Василя Івановича, котрий шанував своє пракоріння і вчив жити по совісті. Героїнею «хатнього космосу» вважали маму Марію Прокопівну. Вона завжди піклувалася, щоб односельчани не називали її дітей «лінюхами» і «бешкетниками». Якби могла, то небо й сонце прихилила б до них. «Слово від Бога, від мами душа», — напише пізніше Михайло Васильович. Він завжди пам'ятатиме силу материнської пісні, яка

розбудить до світу.

До світу, до світу.

Отак, як будила побачити цвіту,

Найпершого цвіту.

Таємничі, захоплюючі краєвиди Обтового чарували дитячу душу своєю красою, виколисували допитливий розум Михайлика. [...]

Ф. Польовий згадував: «Михайло, [...] починаючи з босоногого дитинства, самотужки пробивався через куряву обтовських доріг до самоствердження і правди...». [...]

Розуміючи, яка професія очікувана в селі, в Полтавському сільськогосподарському інституті Михайло Шевченко здобував фах зоотехніка. Однак величезне прагнення до журналістики, до письменницької роботи внесло корективи в майбутню професійну долю. Авторитету Михайло Васильович набув у

✓ *Член Національної спілки письменників України (1977).*

✓ *Лауреат премій: ім. П. Артеменка, ім. П. Усенка, ім. В. Сосюри, ім. І. Нечуя-Левицького, ім. М. Островського, ім. О. Олеся, Міжнародної премії ім. Г. Сковороди.*

✓ *Заслужений діяч мистецтв України.*

журналістських колах: спочатку працював у Новосанжарівській районній газеті «Червоний прапор», потім завідував відділом літератури та мистецтва обласної молодіжної газети «Комсомолец Полтавщини», керував відділом культури всеукраїнської газети «Молодь України». І скрізь «шліфував» поетичне слово. Колега по перу, Василь Плющ опише цей час так: «...Слово, заронене в душу як зернятко в ріллю, від батьківських джерел, бурхливо проростає, визріває і вибухає на газетних шпальтах гострими й актуальними статтями, репортажами. Скоро йому стає тісно в рамках газетних жанрів і все наболіле, пекуче лягає на папір поетичними рядками...».

Прихід Михайла Шевченка в літературу привітав Олесь Гончар, із симпатією і прихильністю ставився до нього Віктор Астаф'єв, рідну душу вбачав у ньому Григорій Тютюнник. Глибоко поважав його істинно козацький характер Борис Олійник. Іван Бокий узагальнив думки колег по перу: «Михайло йде разом з народом у його злетах, злиднях і лихолітті, як і личить синові цього народу». Високим визнанням поетичної творчості митця стало прийняття його в 1977 році до Національної Спілки письменників України (СПУ): тривалий час Михайло Васильович працював секретарем СПУ, керував Літературним фондом СПУ.

Цінність понад двадцяти поетичних збірок М. Шевченка («В отчому краї» (1981), «Один прощальний поклик журавля» (1989), «Молитва для двох» (1997), «Все відходить назавжди» (2002) та ін.; більшість з них відзначені преміями, перекладені німецькою, польською, угорською, болгарською, словацькою, білоруською, монгольською мовами) — у зверненні до вічних людських цінностей: Любові, Істини, Добра, Людяності. Основою ж поетичної творчості митця є тема любові до України, хвилювання за її долю. [...]

До написаного ставився надзвичайно відповідально.

Накладало відбиток і те, що мав спільне прізвище з видатним українським поетом Тарасом Шевченком. Часто Михайла Васильовича запитували, чи не важко йому нести Шевченкову ношу, маючи на увазі одне прізвище з Кобзарем?». А скептики зауважували: «Треба бути дуже відчайдушним хлопцем, щоб з таким прізвищем почати писати вірші...». На закиди поет влучно відповів у вірші «І викупи із рабства власних душ»:

Ми всі в душі потроху від Шевченка.

Нехай дрібні, нехай собі маленькі.

Але за ним-то й тягемось увись.

М. Шевченко дійсно багато взяв від геніального однофамільця, але насамперед «духовний вибір і робочу потугу», — писав близький друг і колега Іван Бокий. Його душевна і творча щедрість зігривала величезне коло людей.

Саме завдяки негасимій енергії Михайла Васильовича Шевченка і його побратимів стало традиційним Міжнародне Шевченківське свято «В сім'ї вольній, новій», яке яскравим смолоскипом спалахувало в різних містах України. [...]

Прагнення возвеличити красивих душею земляків-умільців, прославити малу батьківщину, об'єднати молодь і старше покоління спонукало відомого поета заснувати Сумське і Кролевецьке земляцтва, а з 1994 року очолити оргкомітет «Всеукраїнського літературно-мистецького фестивалю «Кролевецькі рушники», який щорічно восени відбувається у столиці рушників — місті Кролевці. Понад десятиріччя фестиваль демонструє і високу поезію, і пісню, і гончарні вироби, і вишиванки, і, звичайно

ж, незрівнянні у своїй величі і красі рушники, що розцвітають всіма барвами від старовинних до осучаснених. [...]

Візитною карткою фестивалю, гімном древнього і вічно юного міста є пісня на слова Михайла Шевченка «Кролевецькі рушники».

Кролевецькі рушники

Слова М. Шевченка
Музика Ю. Рожкова

*На білім полотні
І біль, і туга, й радість,
І вибита сльоза,
і виткані пісні,
Любов, любов, любов...
Немає тільки зради —
На білім полотні,
білім полотні.
І ключами журавлиними,
Легко пущені з руки,
В небесах над Україною
Кролевецькі рушники. [...]*

Поезія Михайла Шевченка — чесна й мужня, — справедливо наголошують колеги. Здається, традиційна, але й водночас новаторська за змістом, за наповненням філософською енергією думки і почуття, за багатозначністю слова. [...]

Семенов О. «За обрієм слова...». — *Режим доступу* : <https://ukrlit.net/article1/1324.html>

Рекомендовані джерела

Твори

Шевченко М. В. Вибрані твори : у 3 т. / М. В. Шевченко. — К. : Просвіта, 2007

Т. 1 : Я і Час : Інтимна лірика. — 192 с.

Т. 2 : Час і Я : Громадянська лірика. — 224 с.

Т. 3 : Час поза мною : Громадянська лірика. — 240 с.

Шевченко М. В. Вісь : поезії / М. В. Шевченко. — К. : Просвіта, 2004. — 216 с.

Шевченко М. В. Молитва для двох : інтимна лірика / М. В. Шевченко. — Суми : Собор, 1997. — 92 с. : іл.

Шевченко М. В. ...Один прощальний поклик журавля : поезії / М. В. Шевченко. — К. : Рад. письменник, 1988. — 173 с.

Шевченко М. Ранние птицы : стихи / М. Шевченко. — М. : Сов. писатель, 1983. — 64 с.

Шевченко М. [Поезії] / М. Шевченко // Віщий гомін : українська поезія другої половини ХХ ст. — К. : Грамота, 2003. — С. 367-382.

Шевченко М. [Поезії] / М. Шевченко // Вольтова дуга : антологія: 50 укр. поетів. — К. : Укр. письменник, 2016. — С. 104-108.

Шевченко М. [Поезії] / М. Шевченко // Земляки : альманах Сумського земляцтва в Києві. — Суми : Собор, 2004. — С. 216-217.

Шевченко М. [Поезії] / М. Шевченко // Земляки : альманах Сумського земляцтва в Києві. Вип. 4. — Суми : Собор, 2007. — С. 228-230.

Шевченко М. Перед матір'ю. Портрети з уяви. Шлях через Мар'їне поле : вірші / М. Шевченко // Книга про Матір: Українські поети ХІХ-ХХІ ст. : антологія / упоряд. В. Л. Чуйко. — К. : Криниця, 2003. — С. 282-284.

Шевченко М. Праведний : вірш / М. Шевченко // Книга про Батька. Українські поети ХІХ-ХХІ ст. : антологія / упоряд. та передм. В. Л. Чуйко. — К. : Криниця, 2013. — С. 286-288.

Шевченко М. Поезія / М. Шевченко // Поезія — вона рятує націю : поезії. — Львів : Апріорі, 2016. — С. 6.

Шевченко М. Перед Чернечою : уривки із циклу / М. Шевченко // Слобожанщина : альманах літераторів Сумщини. Вип. 18. — Суми : ВВП Мрія-1, 2014. — С. 184-187.

Шевченко М. ...І викуп із рабства власних душ. Кладовище Кронштадтки / М. Шевченко // Золотий гомін : Українська поезія світу. Вип.1 / упоряд. А. К. Мойсієнко. — К. : Молодь, 1991. — С. 320-322.

Шевченко М. [Поезії] / М. Шевченко // Сумщина. — 2000. — № 78 (15 лип.). — С. 4.

Шевченко М. "Бог з тобою. І Вітчизна — теж, ..." : вірш / М. Шевченко // Суми і сумчани. — 2005. — № 36 (2 верес.). — С. 5.

Шевченко М. "Своє тепло до крихти віддаю" / М. Шевченко // Сумщина. — 2006. — № 27. — С. 4.

Шевченко М. Не вимерзає в серці нашім вирій : вірші / М. Шевченко // Літературна Україна. — 2017. — № 32 (17 серп.). — С. 10.

Шевченко М. У горизонті, багатому цінностями / М. Шевченко // Земляки : альманах Сумського земляцтва в Києві. Вип. 3. — Суми : Собор, 2006. — С. 78-79.

Про поетичну збірку Олександра Вертіля "Паморозь".

Про нього

Рудаков М. І. Найкращий стан душі — робочий... // Автографи майстрів / М. І. Рудаков. — К. : Укр. хата, 2005. — С. 103-106 : іл.

Садівничий В. О. Його творча нива : до 50-річчя від дня народження Михайла Шевченка / В. О. Садівничий // Сумський календар '97 / під заг. ред. В. О. Садівничого. — Суми : Видавництво мистецького центру «Собор», 1996. — С. 106-107.

Вертіть О. Вісь Михайла Шевченка / О. Вертіть // Сумщина. — 2007. — № 90 (22 серп.). — С. 1, 2.

Михайло Шевченко сьогодні — одна з найяскравіших постатей в українській літературі. За цей час він надрукував більше 20-ти поетичних книг, удостоєний престижних премій М. Островського, Г. Сковороди та ряду інших. Має звання заслуженого діяча мистецтв України.

Вертіть О. Щоб слово пламенем взялось / О. Вертіть // Сумщина. — 2000. — № 78 (15 лип.). — С. 4.

Земляк став ще й заслуженим // Сумщина. — 1998. — 17 черв. — С. 1.

Мироненко В. Поет із совістю громадянина / В. Мироненко // Сумщина. — 2007. — № 111 (10 жовт.). — С. 4.

Мороз О. Виділяймося в роботі / О. Мороз // Новина. — 1999. № 30 (29 лип.). — С. 2.

Електронні ресурси

Михайло Шевченко [Електронний ресурс] // Українські пісні : сайт. — Текст. дані. — Режим доступу: <https://www.pisni.org.ua/persons/2690.html> (дата звернення: 28.12.2021). — Назва з екрана.

Семеног О. "За обрієм слова..." (Штрих до портрета Михайла Шевченка як мовної особистості) [Електронний ресурс] / О. Семеног // Українська література. — Текст. дані. — Режим доступу : <https://ukrlit.net/article1/1324.html> (дата звернення: 28.12.2021). — Назва з екрана.

Скакун С. Почесний громадянин Кролевецьчини — лауреат літературної премії імені Олександра Олеся за 2018 рік [Електронний ресурс] / С. Скакун // Данкор : сайт. — Текст. дані. — 2019. — 5 лют. — Режим доступу : <http://dancor.sumy.ua/news/newslines/264571> (дата звернення: 28.12.2021). — Назва з екрана.

Шевченко Михайло Васильович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія. — Текст. дані. — Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A8%D0%B5%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%9C%D0%B8%D1%85%D0%B0%D0%B9%D0%BB%D0%BE_%D0%92%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87 (дата звернення: 28.12.2021). — Назва з екрана. — Дата останньої правки: 03.11.2021.

Шевченко Михайло [Електронний ресурс] // Клуб Поезії. — Текст. дані. — Режим доступу : <http://www.poetryclub.com.ua/metr.php?id=75&type=tvorch> (дата звернення: 28.12.2021). — Назва з екрана.

Шевченко Михайло Васильович [Електронний ресурс] // Who is who.ua : сайт. — Текст. дані. — Режим доступу : <https://who-is-who.ua/main/page/sumy/40/16> (дата звернення: 28.12.2021). — Назва з екрана.

Катерина Квітчаста (20.08.1937 – 20.04.2009)

*Рими розбиваються до крові
Об холодні душі кам'яні,
Рими умирають без любові,
а без них не жити і мені.*

«Віршую — скільки себе пам'ятаю. З початком життя розпочинався і шлях у літературу, точніше, до співаної поезії. У рідній хаті, в Груні, жила мамина пісня — пісня її душі. Тож і я росла з пісенним словом — поетичним словом... Спочатку писалося так, для себе, для школи, для подруг... А поезії свої показую тому, хто на цьому розуміється. Адже є просто вірші — римовані рядки, ширвжиток. А є — поезія...»

Катерина Квітчаста

Катерина Квітчаста, відома на весь світ охтирська поетеса. Її поезіями захоплюються не лише в Україні, а й в Австралії, Канаді, Америці, Англії. Вона — лауреат 26-го літературного конкурсу «Передаймо нащадкам наш скарб — рідну мову», який провела в Канаді (Торонто, 1997 р.) Світова федерація українських жіночих організацій. В своєму доробку має більше 30 пісень.

Народилася Катерина Іванівна Квітчаста 20 серпня 1937 року у Груні в співочій родині. Навчалася у Грунській школі. [...]

По закінченні 10 класів усіх випускників Грунської школи — їх тоді було 87 — направили на комсомольські роботи. У той час молоді в Сумській області вистачало, тож поїхали груняни до Казахстану. 17-річна Катя дуже боялася тієї поїздки, та осоромитись перед однокласниками не хотіла — тож і поїхала з усіма.

У Казахстані вона працювала вихователькою у двох молодіжних гуртожитках, пізніше — у ґрунтовій лабораторії, де й познайомилася зі своїм майбутнім чоловіком — Юрієм. То була любов з першого погляду. [...]

Майже рік вони зустрічалися, потім — одружилися. Невдовзі молоде подружжя переїхало до Миколаєва, там у них народилася дівчинка. Назвали її — Тетянкою. У Миколаєві Катерина Іванівна закінчила школу товарознавства, після чого отримала свою першу кваліфікацію. Через деякий час сім'я перебралася до Охтирки. Квітчаста влаштувалася на взуттєву фабрику, де пропрацювала більше 10 років.

У 1979 році Катерина Іванівна стала завідуючою клубом на Охтирському комбінаті хлібопродуктів. Відповідної освіти вона не мала, та попри це все у неї виходило бездоганно — колектив художньої самодіяльності підприємства постійно

- ✓ *Лауреат міжнародних літературних конкурсів у Канаді (1997, 2001 рр.).*
- ✓ *Володарка відзнак ім. княгині Ольги (Австралія), Союзу Українок (2001 р.)*

займав перші місця на районних фестивалях і конкурсах. У той час Квітчастій запропонували вступити на заочне відділення театрального факультету Московського університету, по закінченні якого поетеса отримала професію — керівник художньої самодіяльності. Катерина Іванівна завжди була не байдужою до художнього слова, тож по закінченні навчання в університеті пройшла ще й курси художнього читання.

На той час у Квітчастої вже був чималий творчий доробок. Їй хотілося видати збірку власних поезій, та коштів на це вона не мала. Згодом бажання переросло у мрію, і задля її здійснення Катерина Іванівна влаштувалася викладачем поезику у Охтирську гімназію. Окрім своєї основної роботи, Квітчаста працювала ще на двох — всіма силами тяглася, щоб видати книжечку.[...]

Натхнення до Квітчастої приходило саме по собі. Це могло трапитися як вдень, так і вночі, як під час роботи на присадибній ділянці, так і під час приготування вечері. У такі хвилини поетеса кидала все і мерщій бігла шукати папір та ручку, доки думка не загубилася. У пориві емоцій і народжувалися її вірші. Згодом, коли поетична «ейфорія» вщухала, вона бралася допрацьовувати написане. Тільки після цього Катерина Іванівна могла сказати, що та чи інша її поезія — вдалася!

«Я не можу сказати, що пишу вірші — вони самі мене пишуть. Натхнення — як охмеління, коли не розумієш, де закінчується реальність і починається фантазія», — говорила Квітчаста. У малий текст вона намагалася вкладати великий зміст. Це для неї, як для поетеси, було найголовнішим! [...]

У 2007-му Катерина Квітчаста відзначила своє 70-ліття. Того ж року вона стала учасником Першого Всеукраїнського видавничого проекту

«Ювіляри України. Події та особистості 21 століття». Тоді на шпальтах місцевих газет писали, що нашу видатну землячку визнали, нарешті, й на загальнодержавному рівні. А вже наступного року побачила світ чергова збірка поезій Квітчастої — «Пломінка квітка Охтирщини». Ця збірка стала своєрідним підсумком її творчого життя, до неї увійшли найкращі поезії, написані в період з 1946 по 2007 роки, а також відгуки про її творчість.

20 квітня [2009 р. — *упоряд.*] на 72-му році життя померла поетеса Катерина Квітчаста. У Охтирці Катерину Квітчасту знали як оптимістичну та життєрадісну людину, нею захоплювалися, з неї брали приклад...

«Поезія — це натхнення, душа. Без поезії немає мене — Катерини Квітчастої». — Режим доступу: <http://www.okhtyrka.net/content/view/3777/106/>

Рекомендовані джерела

Твори

Квітчаста К. І. В крилах дня... / К. І. Квітчаста. — Суми : Ярославна, 1999. — 52 с.

Квітчаста К. І. З крил у зашморзі... : поезії / К. І. Квітчаста. — Суми : Собор, 2003. — 140 с.

Квітчаста К. І. І краплі дощу на римах... : поезії / К. І. Квітчаста. — Суми : Мрія-1 ЛТД, 1996. — 44 с.

Квітчаста К. І. ... і падала зірка : вірші / К. І. Квітчаста. — Суми : Собор, 2003. — 32 с.

Квітчаста К. І. Квітом-шепотом, квітом-трепетом... : поезії про Катерину Білокур / К. І. Квітчаста. — Суми : Собор, 2002. — 40 с.

Квітчаста К. І. Моя пісня, пісне моя... : поезії / К. І. Квітчаста. — Суми : Слобожанщина, 1994. — 138 с.

Квітчаста К. І. На розтинах біди : сюїта / К. І. Квітчаста. — Суми : Мрія-1 ЛТД, 1997. — 24 с.

Квітчаста К. І. Ой, Україно — плакуча вербо / К. І. Квітчаста. — Суми : Корпункт, 2003. — 48 с.

Квітчаста К. І. Охтирський берег і вічність : поезії / К. І. Квітчаста. — Суми : Ярославна, 1999. — 56 с.

Квітчаста К. Пломінка квітка Охтирщини. Вибране : Поезія. Відгуки. Листування : ювілею поетеси присвячується / К. Квітчаста. — Тростянець : Тростянецька районна друкарня, 2008. — 154 с.

Квітчаста К. І. Розшити радістю життя : поезії / К. І. Квітчаста. — Суми : Мрія, 1992. — 40 с.

Квітчаста К. І. Човен місяця по небу : поезії / К. І. Квітчаста. — Суми : Мрія, 1993. — 56 с.

Квітчаста К. І. Повечоріло під вербою : поезії / К. І. Квітчаста // Охтирськими стежинами. — Суми : Мрія, 1992. — С. 5-26.

Квітчаста К. І. [Поезії] / К. І. Квітчаста // Муза вічна... : альманах Охтирського літературно-мистецького об'єднання "Заспів". Вип. 5. — Х. : Майдан, 2008. — С. 17-27.

Квітчаста К. І. Натомилась быть не жінкою. Дике поле. Пісні дух високий : вірші / К. І. Квітчаста // Слобожанщина : альманах літераторів Сумщини. Вип. 2. — Суми : Мрія, 1993. — С. 104-105.

Квітчаста К. І. [Поезії] / К. І. Квітчаста // Слобожанщина : альманах літераторів Сумщини. Вип. 10. — Суми : Мрія-1 ЛТД, 2005. — С. 164-165.

Квітчаста К. І. Квіти за тином. На дощі димком. Квіти любові. Тільки квіти в тихім заповіті... : вірші / К. І. Квітчаста // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. — 2008. — № 4. — С. 71-72.

Квітчаста К. В її картинах — гармонія і краса / К. Квітчаста // Яготинські вісті. — 1995. — № 92 (6 груд.)

Охтирська поетеса Катерина Квітчаста відгукнулася на життєву і творчу долю народної майстрині пензля К. Білокур поемою «На полотняних обрях краси».

Про неї

Білолюбська К. Катерина Квітчаста / К. Білолюбська // Суми і сумчани. — 2002. — № 18 (3 трав.) — С. 8.

З нагоди 10-ї річниці виходу в світ першої збірки поетеси «Розшити радістю життя» у центральній бібліотеці ім. Т. Г. Шевченка відбулася зустріч чисельних шанувальників творчості К. Квітчастой.

Білолюбська К. Ювілейна збірка до ювілею держави / К. Білолюбська // Наше слова. — 2001. — № 8 (серп.). — С. 4.

Про творчість Катерини Квітчастої та її нову збірку "Українські фрески".

Васильченко Є. «І краплі дощу на римах...» : [лист-рецензія на збірку Катерини Квітчастої] / Є. Васильченко // Червоний промінь. — 1997. — 23 трав. — С. 5.

Гаран Є. Поезії Катерини Квітчастої : рецензія / Є. Гаран // Вільна думка. — 1997. — № 33-34 (13-20 серп.). — С. 10.

Канадські премії сумським націонал-патріотам // Добрий день. — 2001. — № 37 (6 верес.). — С. 2.

До 10-річчя Незалежності України канадське Товариство приятелів України нагородило трьох наших земляків іменними 100-доларовими преміями. Почесної відзнаки удостоєна і відома поетеса з Охтирки Катерина Квітчаста.

Нагірняк З. Поетичні чари Катерини Квітчастої / З. Нагірняк // Шлях перемоги. — 2003. — № 19 (7 трав.)

Відгук на творчість К. Квітчастої української новелістки, журналістки, лауреатки літературної премії ім. Л. Мартовича Зоряни Нагірняк.

Ош. Ю. «Зазирни у мій вірш»... / Ю. Ош // Суми і сумчани. — 1999. — № 9 (4 берез.). — С. 6.

Відгук Юрія Оша на прочитану збірку віршів «Розшити радістю життя» К. Квітчастої.

Попільнюх М. Вістка з Парижа / М. Попільнюх // Сумщина. — 1996. — 23 жовт. — С. 4.

Попільнюх М. Місточок від Охтирки до Яготина / М. Попільнюх // Червоний промінь. — 1996. — № 11 (15 берез.). — С. 4.

Протасова А. «Мої крила – не примха» : [про творчий вечір К. Квітчастої у Києві] / А. Протасова. // Город А. — 2004. — 9 декаб. — С. 3.

Хвостенко Г. В крилах дня : [про поетесу К. Квітчасту] / Г. Хвостенко // Сумщина. — 1999. — 15 верес.

Хвостенко Г. Спорідненість душ : [про книгу К. Квітчастої «На полотняних обряях краси»] / Г. Хвостенко // Сумщина. — 1996. — 24 січ.

Електронні ресурси

Квітчаста К. Із сюїти «На розтинах біди» [Електронний ресурс] / К. Квітчаста // Нові дні : український універсальний журнал. — Текст. дані. — 1996. — жовт. — С. 1-3. — Режим доступу:

<https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/24725/file.pdf> (дата звернення: 13.01.2022). — Назва з екрана.

Земляна Т. Катерина Квітчаста [Електронний ресурс] / Т. Земляна // Ахтырский городской портал. — Текст. дані. — 2005. — 15 січ. — Режим доступу: <http://www.okhtyrka.net/content/view/376/12/> (дата звернення: 13.01.2022). — Назва з екрана.

Про Катерину Квітчасту — лауреатку премії ім. Ореста Джулинського (Канада), володарку відзнак ім. княгині Ольги (Австралія) та Союзу Українок (2001 р.), її поетичний та піснетворчий талант.

Подолька Н. Пам'ятна дата [Електронний ресурс] : [про К. Квітчасту] / Н. Подолька // Сумщина видавнича : блог. — Текст. дані. — 2017. — 20 серп. — Режим доступу: http://nadechdasum.blogspot.com/2017/08/blog-post_20.html (дата звернення: 13.01.2022). — Назва з екрана.

«Поезія — це натхнення, душа. Без поезії немає мене — Катерини Квітчастої» [Електронний ресурс] // Ахтырский городской портал. — Текст. дані. — 2010. — 28 апр. — Режим доступу: <http://www.okhtyrka.net/content/view/3777/106/> (дата звернення: 13.01.2022). — Назва з екрана.

20 квітня 2010 р. на 72-му році життя померла поетеса Катерина Квітчаста. Вірші Квітчастої друкувались не тільки в Україні, а й далеко за її межами. Всього ж за життя поетеси було видано більше 20 поетичних збірок.

Рудаков М. Катерина Квітчаста [Електронний ресурс] / М. Рудаков // Українські пісні : сайт. — Текст. дані. — 2012. — 24 серп. — Режим доступу: <https://www.pisni.org.ua/persons/2835.html> (дата звернення: 13.01.2022). — Назва з екрана. — Дата останньої правки: 22.08.2020

Михайло Прудник (19.11.1952 – 06.08.2021)

Михайло Васильович Прудник – відомий український письменник-гуморист, головний редактор журналу «Перець» (2002-2013), заслужений журналіст

України. Лауреат національних літературних премій ім. Остапа Вишні, ім. Степана Олійника, ім. Олександра Ковіньки, переможець міжнародного гумористичного конкурсу «Алеко» (Болгарія, 2012 рік).

Член Національної спілки письменників України (1987), Спілки журналістів України (1979), член приймальної комісії НСПУ. Член журі Всеукраїнських фестивалів гумору та сатири. Постійний учасник Всеукраїнських фестивалів «Вишневі усмішки».

Народився Михайло Прудник 19 листопада 1952 р. в с. Мозкове Краснопільського району на Сумщині. Закінчив середню школу у селі Великий Бобрик і без великих зусиль став студентом факультету журналістики Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка. Навчаючись, друкувався у багатьох виданнях, та найбільше в «Перці». То ж і не дивно, що після закінчення університету в 1975 р. був зарахований фейлетоністом цього журналу. Згодом працював на посадах завідувача відділу культури, відповідального секретаря, а з 2002 по 2013 рік – головний редактор журналу «Перець».

Автор збірок гумору і сатири: «Що скаже Люся?» (1983), «Дорогоцінна гуля» (1983), «Репетитор для генія» (1986), «Бестселер» (1989), «П'єстел напрокат» (1988), «Лауреат усіх премій» (2003).

Спогади про Михайла Прудника

(про початок творчого шляху Михайла Прудника)

Довго не звертав увагу на назву цього невеличкого села на нашій Краснопільщині. Та то було вчора. А сьогодні.

Сорок три роки тому такої осінньої пори хтось з працівників «Перемоги» завів до мого редакційного кабінету невисокого на зріст підлітка. Позналились.

– Михайло Прудник! Ось приніс, – і не зовсім впевнено протяг мені папірця.

Це була його перша гумореска. Не зовсім вдала, але цілком прийнятна. Трішки попрацювали разом, і я віддав її до чергового номера «Перемоги».

І так тривало три роки: за будь-якої погоди Михайло тричотири рази за місяць добирався після школи до Краснопілля, щоб показати свій новий твір. Не всі вони були гідними друку, та все ж...

Чи ж думав я тоді, що поряд сидить майбутній головний редактор відомого не лише в Україні гумористичного журналу «Перець» Михайло Васильович Прудник, котрому завтра виповниться лише 57.

2009 рік, колишній головний редактор Краснопілляської районної газети «Перемога»

Жартував навіть у Болгарії, куди 2013 року їздив отримувати нагороду за перемогу в Міжнародному конкурсі на краще гумористичне оповідання «Алеко». Письменник Йордан Попов сказав: «Знаєш, Михайле, лауреатом якої премії ти став? Переможцем конкурсу був навіть Нобелівський лауреат Генріх Белль!» А Михайло відповів: «А я лауреат Нобельської премії». Усі завмерли від подиву. Аж тоді він пояснив, що лауреат не Нобелівської, а Нобельської премії, розповів про український Нобель.

Про Нобельську премію

(Бувальщина від М. Прудника. Записав Роман Любарський)

Є у Рівненській області у Зарічненському районі озеро Нобель. А на березі цієї перлини Полісся село з такою ж назвою. Нобель є одним із найстаріших населених пунктів Зарічненщини. Вперше село згадується в Літописі Руському ще під 1158-м роком.

Так-от, років п'ятнадцять тому приїхали туди письменники. Сіли на бережку, половили рибу, випили по чарці,

а один і каже: «А чому б не створити таку Нобельську премію, премію для гумористів?». Усі погодилися... Павло Глазовий був її лауреатом і Анатолій Паламаренко, і Євген Дудар, і дійшла черга до мене у 2011 році. Хоча я довго відмовлявся. І правильно робив. Бо ця місцина майже біля кордону з Білорусією. Ні, правильно, що погодився, бо якби пізніше, я б туди не доїхав – там такі дороги, що треба танком їхати. Якби старшим був, то розсипався б по дорозі. Але прекрасно, що така премія є. Та якби ми були повороткіші й прудкіші, треба було краще розкрутити її. Назва гарна, приваблива. Дивись, і дорогу б гарну зробили. Та головне: люди там прекрасні й природа там прекрасна. Ну й лауреати не менш прекрасні.

(З інтерв'ю з дружиною Михайла Прудника Світланою)

У сімейному архіві є посвідка від 27.XI.1973 року: «Редакція журналу «Перець» свідчить, що тов. Пруднику Михайлу Васильовичу доручається перевірка матеріалів для журналу». Відтоді як увійшов «Перець» у його серце, так і залишився там до останніх днів життя.

Ставши головним редактором 2002 року (обрала редакційна колегія), дбав, щоб «Перець» залишався таким, яким його любив читач. Прикликав на його сторінки молодих гумористів і карикатуристів, відомих письменників і художників, не забував класиків. Журнал був веселим, дотепним, гострим, різноманітним за жанрами, насиченим не лише гумором, а й сатирою, спрямованою проти всього, що заважало незалежній Україні ставати на ноги.

Він написав у щоденнику: «Я гуморист, сатирик, вічний політв'язень у своїй країні». Точніше не скажеш. Треба покритикувати гостро, але не перетнути межі, за якою дістанеться на горіхи. Після виходу кожного фейлетону чекали на скарги в ЦК партії й відповідно догани. Однак головний редактор «Перця» Федір Маківчук знав, як іти мінним полем.

Михайло — добра і весела людина. Гостре, сатиричне, дошкульне слово — для героїв фейлетонів. А в житті він

усміхнений, доброзичливий, переймався чужими бідами як власними. Не міг довго бути сердитим, бо завжди і всюди жартував. Він завжди бажав читачам: «Нехай буде сонячно!»

І хто б міг сказати...

Гумореска

Передноворічна придебенція

Перед Новим роком, коли на сході «мирно» гриміла зброя «рускава міра», в українському прифронтовому селі діти у школах малювали у зошитах і альбомах для наших захисників ялинки, сміливих котигорошків, самих себе з козацькими шаблями...

Бабусі плели вовняні шкарпетки і рукавиці.

Жінки ліпили вареники і пекли пиріжки.

Чоловіки рубали гусей, качок на тушонку.

Щоб передати на Новоріччя своїм воїнам на фронт.

Усе все це зносили до сільради, де добрі люди, або, як зараз кажуть, волонтери мали те забрати і відвезти на передову.

Зайшов до сільради і дід Микола. У нього у війську були онук і племінник. Але дід зайшов з порожніми руками:

— Я оце думав, думав, — зняв він шапку і сів на стілець біля столу начальства.

Сказав і замовк.

— То що ж ви надумали, Миколо Васильовичу? — після тривалого мовчання запитала Анастасія Прокопівна, головиха.

— Та що я надумав?. Є у мене два кабанчики... Одного з бабою Лідою до Різдва годували, гадали, може, хлопці з війни прийдуть. Тоді б ковбас начинили, холодцю б наварили. Щоб пахло аж до Боромлянського шляху. А може, аж до самого Києва... А воно щось не ладиться у правителів з миром... То я подумав, — взяв дід Микола банку зі столу із тушеним м'ясом. — А що хлопцям тушонка? Тушонка — це, кожен чоловік скаже, армія. А тут Новий рік... Захочеться чогось рідненького, домашнього...

— То ми завтра і відправляємо хлопцям гостинці, — мовила Анастасія Прокопівна.

— То нехай візьмуть і мого кабанчика... А там і свіжину приготують, і може, хтось і ковбас наковбасить... Все-таки і Новий рік, і Різдво...

— Ну, то ріжте його, смаліть і привозьте до сільради, — погодилася Анастасія Прокопівна.

— Та хіба ж то буде свіжина? Я живого кабанчика хочу передати. А там хлопці заколють — і на сковороду...

— Як живого?! — повільно підвелася зі стільця головиха. — Ви що, Миколо Васильовичу, жартуєте?

— Чому жартую?

— А ви подумали, як його везти? [...]

Продовження гуморески читайте

Прудник М. І хто б міг сказати... : передноворічна придебенція. — Режим доступу :

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/perchenij-satiri-do-peredovoyi-ne-zvikati/>

Рекомендовані джерела

Твори

Прудник М. Що скаже Люся? : гуморески / М. Прудник — К. : Молодь, 1983. — 128 с. — Серія «Перша книга прозаїка».

Прудник М. Бестселлер : гумор та сатира / М. Прудник — К. : Рад. письменник, 1988. — 206 с.

Прудник М. Лауреат усіх премій : гуморески, усмішки, гумористично-сатирична повість / М. Прудник — К. : Укр. письменник, 2003. — 206 с.

Прудник М. Мільйон за Їжаченка. Ось бачите... / М. Прудник // Веселий ярмарок : гумор та сатира. Вип. 8 / упоряд. Ю. І. Цеков. — К. : Рад. письменник, 1991. — С. 178-184.

Прудник М. На багаті села. Не поділяться. Нормалізується. Пора копати : [гуморески] / М. Прудник // Сумщина. Велика спадщина. Проза (від ХХ ст.) / авт.-упор.: Ю. П'ятаченко, О. Вертіль. — Суми : Унів. книга, 2021. — С. 348-355.

Прудник М. Лісова красуня. Ніби казка : [гуморески] / М. Прудник // Молодь України. — 1988. — 19 черв.

Прудник М. Нуль з плюсом : гумореска / М. Прудник // Радянська Україна. — 1987. — 4 жовт.

Прудник М. Партизанів — не буде! : [гумореска] / М. Прудник // Перець. — 1991. — № 20. — С. 13.

Про нього

Вертіль О. Михайло Прудник приєднався до Моріса Дрюона / О. Вертіль // Урядовий кур'єр. — 2013. — № 27 (9 лют.). — С. 24.

Редакторів журналу «Перець», уродженцю Сумщини Михайлові Пруднику вручили премію міжнародного гумористичного конкурсу «Алеко».

Грінка О. Сміх крізь сльози / О. Грінка // Панорама. — 2013. — № 13 (27 марта — 3 апр.). — С. А14-15.

Про письменників Сумщини, для яких гумор був найкращим стимулом у творчості.

Михайло Прудник — гуморист міжнародного значення // Сумщина. — 2013. — № 2 (16 січ.). — С. 20.

Переможцем міжнародного гумористичного конкурсу «Алеко» за 2012 рік став гуморист Михайло Прудник за розповідь «Не давайте нам поради!».

Прудник М. Сатира з «Перцем» : інтерв'ю / М. Прудник ; спілкув. В. Олійник // День. — 2013. — № 102 (13 черв.)

Інтерв'ю з головним редактором журналу «Перець», відомим українським письменником-гумористом, нашим земляком Михайлом Прудником.

Прудник С. Дружина багаторічного редактора «Перця» письменниці Світлана Прудник: «Михайло завжди бажав читачам: «Нехай буде сонячно!» / С. Прудник ; спілкув. П. Куц // Урядовий кур'єр. — 2021. — № 224 (20 листоп.). — С. 6.

Електронні ресурси

Бувальщини від лауреата Нобельської премії [Електронний ресурс] : [про Михайла Прудника] // Народне слово : сайт. — Текст дані. — 2019. — 15 листоп. — Режим доступу : <http://n-slovo.com.ua/2019/11/15/%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%B>

[В%D1%8C%D1%89%D0%B8%D0%BD%D0%B8-%D0%B2%D1%96%D0%B4-%D0%BB%D0%B0%D1%83%D1%80%D0%B5%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%BD%D0%BE%D0%B1%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97/](https://krasnopillia.info/2021/08/15/vidiyshov-u-vichnist-mykhaylo-prudnyk-vidomyu-pysmennyk-humoryst-zemliak-iakyy-rozpochynav-sviy-zhurnalistskyu-shliakh-v-rayonniy-peremozi/) (дата звернення: 26.01.2022). — Назва з екрана.

Відійшов у вічність Михайло Прудник – відомий письменник-гуморист, земляк, який розпочинав свій журналістський шлях в районній «Перемозі» [Електронний ресурс] // Краснопілля Інфо : сайт. — Текст. дані. — 2021. — Режим доступу : <https://krasnopillia.info/2021/08/15/vidiyshov-u-vichnist-mykhaylo-prudnyk-vidomyu-pysmennyk-humoryst-zemliak-iakyy-rozpochynav-sviy-zhurnalistskyu-shliakh-v-rayonniy-peremozi/> (дата звернення: 26.01.2022). — Назва з екрана.

Михайло Прудник [Електронний ресурс] // Кава з перцем : альманах київських сатириків і гумористів : сайт. — Текст. дані. — Режим доступу : http://humour.ukrlife.org/kawa_prudnyk.htm (дата звернення: 26.01.2022). — Назва з екрана.

Михайло Прудник [Електронний ресурс] // Краснопілля Інфо : сайт. — Текст. і граф. дані. — Режим доступу : <https://krasnopillia.info/category/slovo/myhajlo-prudnyk/> (дата звернення: 26.01.2022). — Назва з екрана.

Прудник Михайло Васильович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія. — Текст. дані. — Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9C%D0%B8%D1%85%D0%B0%D0%B9%D0%BB%D0%BE_%D0%92%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87 (дата звернення: 26.01.2022). — Назва з екрана. — Дата останньої правки: 09.11.2021.

Помер письменник та ексредактор журналу «Перець» Михайло Прудник [Електронний ресурс] // Детектор медіа : сайт. — Текст. дані. — 2021. — 7 серп. — Режим доступу : <https://detector.media/community/article/190906/2021-08-07-pomer-pysmennyk-ta-eksredaktor-zhurnal-u-perets-mykhaylo-prudnyk/> (дата звернення: 26.01.2022). — Назва з екрана.

Бібліографічні посібники про письменників-ювілярів Сумщини 2022 р.

Вазген Балаян : до 90-річчя з дня народження : краєзнавча пам'ятка / Сумська міська центральна бібліотека ім. Т. Г. Шевченка ; відділ довідково-інформаційної роботи та маркетингу ; уклад. І. О. Хомайко. — Суми, 2017. — 16 с.

100-річчя від дня народження Анатолія Давидовича Воропая // Календар знаменних і пам'ятних дат на 2022 рік / Сумська обл. універс. наук. б-ка. — Суми, 2021. — С. 34-38.

Душа і серце покликані трудитися : до 65-річчя від дня народження заслуженого працівника культури України **Василя Деркача** : з серії «Відомі люди нашого міста» / Сумська міська централізована бібліотечна система; укл. Л. Д. Клімачова. — Суми, 2017. — 32 с.

Людина в пошуках сонця : до 75-річчя від дня народження **Анатолія Семенюти** : краєзнавча пам'ятка / Сумська міська центральна бібліотека ім. Т. Г. Шевченка ; відділ довідково-інформаційної роботи та маркетингу ; уклад. Л. Д. Клімачова. — Суми, 2012. — 11 с.

Письменник закоханий в природу: до 100-річчя від дня народження **П. А. Стефарова** : дайджест / Сумська міська центральна бібліотека ім. Т. Г. Шевченка ; відділ довідково-інформаційної роботи та маркетингу ; уклад. Л. Д. Клімачова. — Суми, 2012. — 16 с.

Столбін О. П. Віхи життя і творчості : біобібліографічний словник / О. П. Столбін; Сумська обл. б-ка для дітей ім. М. Островського. — Суми : Козацький вал, 1997. — 32 с.

Як на довгій ниві : життя і творчість **О. П. Столбіна** : біобібліографічний покажчик / Сумська обл. універс. наук. б-ка; уклад. В. І. Мазур. — Суми : Мрія-1, 2010. — 44 с.

Ткаченко Борис : біобібліографічний покажчик: до 65-річчя від дня народження / Сумська обл. універс. наук. б-ка. — Суми, 2002. — 28 с.

Зміст

Мордань Володимир.....	3
Педяш Олександр.....	7
Ющенко Олекса.....	13
Шевченко Михайло.....	17
Квітчаста Катерина.....	24
Прудник Михайло.....	30
Бібліографічні посібники про письменників-ювілярів Сумщини 2022 року.....	38

